

φιλοκαλικά σταχυολογήματα

47

2020.8

...διαβάζω...ακούω...καταγράφω

"ἔδοξε τοίνυν ἡμῖν τὰ ἐκ φιλομαθείας συνενεγκεῖν εὐρήματα" (Κύριλλος Ἀλεξανδρείας)

γεῦμα στό βόρειο πόλο

Ὁ Νάνσεν [1861-1930] ἦταν Νορβηγός ἐπιστήμων καί ἐξερευνητής τοῦ Βορείου Πόλου, κάτοχος Βραβείου Νόμπελ.

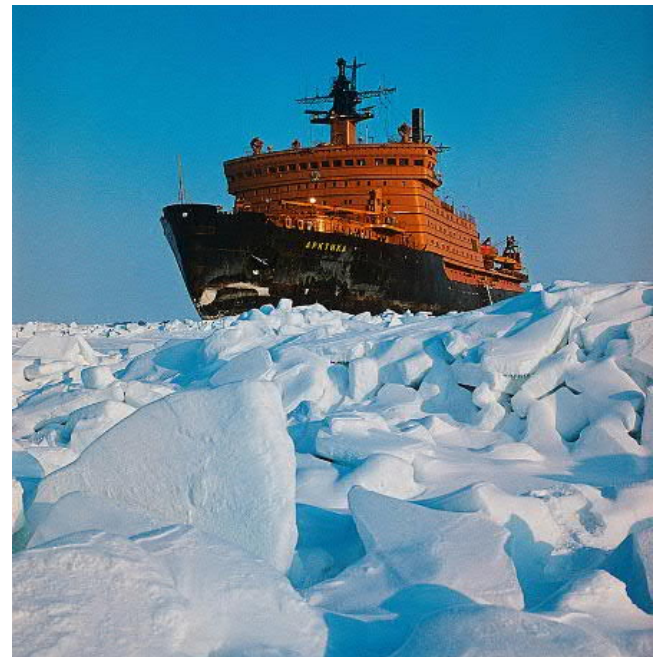
Σέ μιά ἀπό τίς περιγραφές τῶν ἐξερευνητικῶν ταξιδιῶν του, ἀναφέρει μιά ἐνδιαφέρουσα λεπτομέρεια.

Στήν παγωμένη ἀτμόσφαιρα τῶν ἀρκτικῶν θαλασσῶν αὐτός καί οἱ σύντροφοί του χρησιμοποιοῦσαν τό λίπος ἀπό τίς φώκιες γιά φωτισμό τίς μακριές νύχτες πού ἔπρεπε νά ἐργάζονται γιά νά ἐξοικονομοῦν χρόνο.¹

Τό λίπος αὐτό - τὰ περισσεύματα ἀπό τὰ λάρδινα κεριά - τό χρησιμοποιοῦσαν καί γιά φαγώσιμη ὕλη γιά νά ἐπιβιώσουν, μάλιστα τό ἔτρωγαν μέ μεγάλη ὄρεξη. Σ' ἐκείνες τίς παγωμένες ἐκτάσεις, ὅπου κάθε στιγμή κινδυνεύει κανεῖς νά πεθάνει ἀπό τό κρύο ἢ τή στέρηση τροφῆς, εὔρισκαν ὅτι τό λαρδί ἦταν ἐξαιρετικά νόστιμο.

Ὅταν, ὅμως, γύρισαν στήν πατρίδα τους, στίς ὁμαλές συνθήκες τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς, καί ὁ Νάνσεν, ὕστερα ἀπό στερήσεις πολλῶν μηνῶν, γιά πρώτη φορά δοκίμασε πολιτισμένο φαγητό, θυμήθηκε ξαφνικά τὰ ὑπολείμματα τῶν κεριῶν πού ἔτρωγε στό Βόρειο Πόλο καί φώναξε μέ ἀηδία:

— Θεέ μου! Πῶς μποροῦσα νά καταπίνω τόσο ἀποκρουστικά πράγματα!...

*Arctica, τό πρῶτο παγοθραυστικό πλοῖο
πού προσέγγισε τό Βόρειο Πόλο*

¹ Ἡ νύχτα στίς ἐγγύτερες στόν πόλο περιοχές κρατάει μέχρι ...6 μήνες, ὅπως ἀντίστοιχα ἄλλους 6 μήνες ἢ μέρα.

Τώρα πού διανύουμε ή πηγαίνουμε όλοταχώς για περίοδο ισχνών άγελάδων θά ήταν καλό νά σταθοϋμε λίγο στήν έμπειρία πού άποκόμισε ο Νάνσεν.

Η άνετη ζωή μέ τήν πολυφαγία καί τίς γαστρονομικές έναλλακτικές έπιλογές πού τή συνοδεϋουν δημιουργοϋν έξεις πού μάς έκτρέπουν άπό τή φυσική τροχιά.

Χρειαζόμαστε μερικές 'άποκρυστικές' συνταγές για νά τά βγάλουμε πέρα. Ο Νάνσεν βρήκε τόν τρόπο, άλλ' ο Βόρειος Πόλος πέφτει λίγο μακριά. Άς άναζητήσουμε κάποια 'προηγϋμενα' στά δικά μας, θερμότερα κλίματα.

Λέγανε για τόν Άββᾶ Μακάριο ὅτι κάποτε περπατοϋσε στήν έρημο καί βρέθηκε σέ μιά ὄαση πού ἔμοιαζε μέ τόν Παράδεισο τοϋ Θεοϋ. Υπήρχαν εκεί πηγές υδάτων, φοινικόδεντρα καί δένδρα κάθε είδους, φορτωμένα μέ εϋχυμους καί εϋωδιαστους καρπούς.

Σάν γύρισε στή Σκήτη καί διηγήθηκε τά ὅσα είδε, οἱ μοναχοί είπαν ἄς πᾶμε νά μείνουμε εκεί, γιατί νά καθόμαστε σ' αϋτή τήν έρημιά καί τίς στερήσεις! Τότε ο Άββᾶς τοϋς παρακάλεσε νά μήν αφήσουν τόν τόπο τους, καί πρόσθεσε:

— Μήπως ο παράδεισος εκείνος ἔγινε για νά χάσουμε τίς ψυχές μας; Εάν ἀπολαϋσουμε αϋτόν τώρα, πήραμε τήν ανταμοιβή μας πάνω στή γῆ. Άν ὑπάρχει εϋχαρίστηση καί καλοπέραση στήν ὄαση, καί ἄν ο ἄνθρωπος μπορεῖ εκεί νά ζεῖ χωρίς δυσκολία καί χωρίς κόπο, ποιά εϋχαρίστηση καί ἀπόλαυση θά ἔχουμε ὅταν φθάσουμε στόν Θεό, για ποιά ἀρετή περιμένουμε μισθό; Στ' ἀλήθεια, εῖναι προτιμότερο νά ὑπομείνουμε τήν τραχύτητα τῆς κατοικίας μας ἐδῶ καί τά δεινά καί τήν ταλαιπωρία, για ν' ἀπολαϋσουμε ἐκείνο τόν οϋράνιο κόσμο καί τά ἀγαθά του.

Κι ὅταν εῖπε αϋτά ο ἅγιος πείσθηκαν οἱ μοναχοί, συγκράτησαν τόν ἑαϋτό τους καί δέν ἀναχώρησαν.²

Οἱ Πέρσες ζοϋσαν ἀσκητικά σέ μιά τραχιά καί κακοτράχαλη χώρα. Κάποτε ο βασιλιάς τους Κύρος κατέλαβε τήν χώρα τῶν Λυδῶν μέ τίς εϋφορες πεδιάδες. Στους στρατιῶτες του ο Κύρος εῖπε: προσέξτε· μέ τήν εϋκολία καί τήν καλοπέραση θά

² *Paradise of the Fathers*, II 239, κεφ. 419.

χάσουμε τόν άντρισμό μας καί τή γενναιότητά μας· δέν θά είμαστε άρχοντες αλλά σκλάβοι.

«Η θηλυκή γή βγάζει έκθηλυμένους άντρες», τούς είπε, «γιατί δέν γίνεται άπ' τήν ίδια γή νά βλασταίνουν καί τό ένα καί τό άλλο, καί καρποί θαυμαστοί καί άντρες μέ πολεμική άρετή».

Οί στρατιώτες του κατάλαβαν ότι ή γνώμη τους νά παραμείνουν εκεί άποδείχθηκε κατώτερη άπό τή γνώμη του Κύρου, καί προτίμησαν νά είναι άφέντες ζώντας σέ φτωχή γή παρά νά καλλιεργούν πεδιάδα καί νά είναι δούλοι τής καλοπέρασης.³

Άγιος Μακάριος:⁴

«Παραμένοντας στην κατάσταση τής φτώχειας, μ' αυτή τή φτώχεια θά κερδίσουμε τόν ούράνιο πλοῦτο».

Έκδότης: Αρχιεπίσκοπος Γ.Ο.Χ. Αθηνών & πάσης Ελλάδος Μακάριος
Έπικοινωνία: archbishopmakarios@gmail.com

³ Ηροδότου Ιστορίαι, 9.122.

⁴ Όμιλ. 63:4.